Oponentský posudek na diplomovou práci Petry Jarošové

Vývoj finského národního školství od počátku po současnost aneb „Suomi opettaa“

Diplomová práce Petry Jarošové pojednává o tématu, které dosud na oboru finština nebylo zpracováno. Finské školství je téma, které se v poslední době dostalo do popředí odborníků i veřejnosti nejen u nás zejména po letech 2000, 2003 a 2006, kdy finští 15letí školáci opakovaně vyhráli v tzv. PISA testech ve většině kategorií v mezinárodní konkurenci 40 zemí světa.

Diplomová práce je rozdělena na tři větší kapitoly, přičemž první dvě kapitoly tvoří společensko-historický přehled nejenom o vývoji finského školství, ale i o dějinných událostech finského národa a to během období jak švédské tak i ruské nadvlády.

Nejrozsáhlejší kapitola je třetí, tj. období nezávislosti. Tato kapitola je rozdělená na 10 podkapitol, každá z nich pojednává zvláště o vývoji školství od začátku nezávislosti (r. 1917) vždy po desetiletích až do současnosti. Každá podkapitola má pečlivě zaznamenáno i společensko-historické pozadí. V úvodu své práce autorka popisuje, jak se dopracovala k tématu své diplomové práce a za hypotetický cíl své práce si klade otázku, za jak dlouho Finsko vybudovalo svůj školský systém a jakými cestami se k tomu dopracovalo, čili odhalit tajemství finského úspěchu na tomto poli.

V závěru své práce autorka shrnuje výsledky svého bádání o finském školském modelu. Práci uzavírá seznam zdrojů, mapové, obrazové a literární přílohy, schéma finského vzdělávacího systému a další tabulky a grafy na 16 stránkách, vše pečlivě zpracované.

Pečlivost, jak jsem už uvedla, je pro tuto práci příznačná. Práce je vlastně mezioborová a jelikož autorka studovala i na pedagogické fakultě, je výběr tématu diplomové práce nasnadě. A protože právě dnes je téma školství velmi aktuální i v Česku, lze jen doporučit, aby se autorka tomuto tématu věnovala i nadále a publikovala hlavní myšlenky své práce nejen v odborném, ale i ve veřejně přístupnějším časopisu.

Ještě bych podotkla, že práce je cenná též z hlediska oboru finština, např. pro kurzy vývoje staré finštiny, ale i jako další přehled a pramen k finským dějinám, kde českojazyčných materiálů stále není dost.

Za nedostatky práce je možno považovat některé nedůslednosti jako jsou poměrně časté překlepy (asi 30, např. s. 77 *suomentuminen* místo *suomettuminen*), chybí nebo jsou nejasné odkazy (např. s. 56, na mnoha dalších stránkách jsou odkazy jen ve tvaru *viz výše*, což je po formální stránce a z hlediska nezasvěceného čtenáře nedostačující), chybí též některé zdroje v bibliografickém seznamu (např. na s. 21, pozn. 103 je uveden Rinne, ale v bibliografii už zmíněn není). Naopak jsou zcela opomenuty práce L. Fárové *Švejk tekee toisin* (Tampere 1996) a *Tšekkiläis-suomalaiset kirjallisuussuhteet* (FFUK 1993), které obsahují zajímavé a relevantní kapitoly o prvních finských studentech na středoevropských univerzitách během středověku. Najdou se i některé méně běžné překlady z finštiny do češtiny (např. *piirijako* „rozdělení na okruhy“, „obecní školský výbor“ zřejmě *kunnan koulutoimi* apod.) Ale jsou to malé nedostatky, které lehce vzniknou při celkově tak rozsáhle práci.

Práce však jednoznačně splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit známkou „výborně“.

V Praze dne 2.6.2011 PhDr. Hilkka Lindroosová, CSc.